

Občina
Laško

PRIJAVA NA NATEČAJ ZA IZBOR
ČEBELAM NAJBOLJ PRIJAZNE OBČINE
V LETU 2012

November 2012

**Učimo se pri čebelah:
pridnost bogati, pogum jača, enotnost nas napravi močne.
(slovenski pregovor)**

Z namenom osveščanja o pomenu čebelarstva in čebel
ter vpenjanju naravne in kulturne dediščine v turistično ponudbo območja
v Občini Laško že leta s skupnimi močmi
odpiramo vrata v svet čebelarjenja.

Obiskovalcem želimo podariti
edinstveno izkušnjo sobivanja z naravo,
nekateri med njimi pa morda navdušiti,
da stopijo v čebelarske vrste.

Vljudno vabljeni v Občino Laško!

Franc Zdošek
ŽUPAN OBČINE LAŠKO

1. Ali na javne površine kot so parki in zelenice sadite medovite rastline? Ali imate to urejeno s predpisom ali je to samo navodilo župana oz. občinske uprave?

V Strateško-razvojnem dokumentu občine Laško je zapisana vizija občine do 2025:

»Občina Laško bo v širšem prostoru Slovenije in njenih sosednjih držav prepoznavna občina z bogato turistično ponudbo, temelječo na termalni vodi in zdravem načinu življenja. Privlačna bivalna klima, naravne danosti, kulturno-zgodovinske znamenitosti ter možnosti za družabno, kulturno in športno udejstvovanje, bodo skupaj z razvitimi turističnimi dejavnostmi povečevali kakovost življenja v občini in njeno atraktivnost. Gospodarski razvoj bo izrazito okoljsko vzdržen in bo temeljil na že uveljavljenih podjetjih, kompetenčnih prednostih in malem gospodarstvu z visoko stopnjo dodane vrednosti.«

Razvojna vizija vsebuje temeljne strateške usmeritve EU in Slovenije, kar je pomembno pri pridobivanju sredstev iz evropskih in nacionalnih virov (kakovost življenja, trajnostni razvoj). Odraža temeljna hotenja prebivalstva (ustvarjanje privlačne bivalne klime, dobrega materialnega in bivalnega standarda ter okoljske vzdržnosti). Laško bo infrastrukturno dobro povezana občina, ki bo prijazna tako do svojih prebivalcev, kakor tudi do obiskovalcev in okolja, napredna, podjetna in prepoznavna.

V skladu z zgornjim dokumentom v Občini Laško skrbimo, da na javne površine zasajamo avtohtone in medovite rastline, saj verjamemo, da s tem prispevamo k nadaljnjemu razvoju čebelarstva in čebelarskega turizma v občini Laško.

V Občini Laško skrbimo za zasajanje medovitih rastlin na javnih površinah

Občina Laško – območje brez GSO

Občinski svet Občine Laško je na 6. seji, 4. 7. 2007, obravnaval predlog za razglasitev Občine Laško za območje brez gensko spremenjenih organizmov in župan Občine Laško je podpisal izjavo **Občina Laško – območje brez GSO**.

V odloku o porabi koncesijske dajatve za trajnostno gospodarjenje z divjadjo je v tretjem členu opredeljeno, da se sredstva namensko porabijo za izvajanje ukrepov varstva in vlaganj v naravne vire. Eden izmed ukrepov vključuje tudi nakup in sadnjo ter zaščito avtohtonih, rastišču primernih plodonosnih grmovnih in drevesnih vrst. V prihodnje vidimo možnost sofinanciranja sajenja medovitih rastlin tudi iz tega naslova.

2. Ali vaša občina spodbuja čebelarstvo oz. skrbi za ohranjanje čebelarstva kulturne dediščine? Kako?

V Občini Laško imamo 110-letno tradicijo čebelarstva društvenega organiziranja. Zavedamo se pomena ohranjanja čistega in biotsko raznovrstnega avtohtonega okolja, zato se zanj tudi aktivno zavzemamo. Naša prizadevanja zajemajo tudi spodbujanje prenosa znanja o zdravilnih in medonosnih rastlinah ter o nujnosti njihovega obstoja tudi v prihodnje. Posredovanje znanja o čebelarstvu skozi razvoj čebelarstva turizma aktivno podpiramo. **V ta namen smo v letu 2008 sodelovali pri zasnovi in izvedbi projekta Spoznajmo čebelarstvo dediščino**, čigar nosilec je bilo ČD Laško, partnerji pa ČD Celje in ČD Vojnik. V okviru projekta so bili oblikovani in zasajeni 4 vrtovi medovitih rastlin (še eden se jim je priključil kasneje), ki bodo v bodoče povezani v čebelarstvo učno pot. Glavni nameni projekta, ki je uspešno kandidiral za evropska sredstva LEADER preko LAS Raznolikost podeželja, so bili:

Vrtovi medovitih rastlin v zdraviliškem parku in pri čebelarjih so zelo dobro obiskani

Izdelovanja lectov v Čebelarstvu Šolar

- odpreti vrata svojih domov in čebelnjakov tudi drugim – tako predšolski in šolski mladini, različnim združenjem (stanovskim, tematskim, idr.), podjetjem kot tudi domačim in tujim turistom z namenom osveščanja o pomenu čebelarstva in njegovi promociji;
- aktivna vključitev v programe čebelarstva poti čebelarstva zveze Slovenije, saj te v naši regiji še niso vzpostavljene. Na našem območju raste obilo zdravilnih in medonosnih rastlin, ki jih želimo predstaviti svojim obiskovalcem, hkrati pa skupaj z javnimi službami skrbimo za njihovo zaščito ter sajenje na javnih in zasebnih površinah. Ne nazadnje, k ogledu vabijo čebelnjaki, prave umetniške galerije na prostem, ki s svojo pojavnostjo plemenitijo kulturno podobo krajine.
- aktivno prispevati k razvoju wellness, doživljajskega in ustvarjalnega turizma na območju;
- prispevati k čim kvalitetnejši in inovativnejši ponudbi tako na področju medicinskih storitev (apiterapija) kot na področju lepote in telesne nege (masaže, kopeli ...) ter gastronomije (lokalna kulinarika iz čebeljih produktov);
- razviti čebelarstva spominke spominek z visoko dodano vrednostjo, ki prispevajo k prepoznavnosti bogate naravne in kulturne dediščine občine Laško in celotnega območja LAS Raznolikost podeželja (občine Laško, Celje, Štore, Vojnik).

Vsi cilji projekta so bili realizirani in so vključeni v celovito ponudbo občine Laško.

Priprava vrta in zasaditev medovitih rastlin

Označitev rastlin z informativnimi tablicami

Akcija obnove vrta po poplavi

Vrt pri enem od čebelarjev

Predstavitve čebelarstva na tablah v parku

Stalna čebelarska razstava

Programi čebelarskega turizma so vključeni tudi v druge projekte, sofinancirane z evropskimi sredstvi, ki so še v izvajanju. **Občina Laško** ima v svojem proračunu vsako leto zagotovljena sredstva za ohranjanje in razvoj kmetijstva in podeželja občine Laško, s katerimi sofinanciramo izobraževanje, promocijo in ostale aktivnosti Čebelarskega društva Laško.

3. Imate v vašem lokalnem okolju ponudbo čebelarskega turizma? Ali vaša občina namenja kakšna sredstva za spodbujanje dejavnosti na tem področju (na primer razpis za dopolnilno dejavnost)?

Občina Laško vsako leto objavi Javni razpis o dodeljevanju pomoči za ohranjanje in razvoj kmetijstva in podeželja občine Laško. Znotraj tega razpisa sofinanciramo razne ukrepe, med temi sta tudi ukrepa: **Zagotavljanje tehnične podpore v kmetijstvu** in **Naložbe za opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetijah**. Tako si lahko tudi čebelarsko društvo povrne del stroškov, ki ga nameni za izobraževanja, usposabljanja, svetovalne storitve, organizacijo tekmovanj, razstav in sejmov ter publikacij in spletišč. Prav tako Občina Laško spodbuja razvoj dopolnilnih dejavnosti, tako da s sredstvi sofinanciramo naložbe za opravljanje dopolnilnih dejavnosti na kmetiji. **Poleg že omenjenih programov čebelarskega turizma**, ki so nastali v okviru projektov **Spoznajmo čebelarsko dediščino** in **Črna ovčka daje belo mleko** (v okviru katerega so bili vzpostavljeni programi oglednih kmetij in čebelarstev), organizacijsko in finančno sodelujemo tudi pri razvoju programov ustvarjalnega turizma, kjer različnim ciljnim skupinam omogočamo avtentično izkušnjo območja. Ti programi vključujejo aktivno sodelovanje in učenje o umetni obrti, rokodelstvu ter veščinah in znanjih v neposrednem srečanju z domačini, ki na območju živijo in so nosilci nesnovne kulturne dediščine in umetniške ustvarjalnosti.

Knjižna kazalka, nastala na delavnici pri čebelarju

Čebelar pri predstavitvi čebelarske dediščine

V okviru teh prizadevanj so nastale tudi ustvarjalne delavnice. V septembru 2012 smo v okviru Dnevov evropske kulturne dediščine, katerih tematika je bila **Izkušnja dediščine**, skupaj s Čebelarstvom Blagotinšek, ki že leta skrbi za prenos čebelarskega znanja na mlajše rodove, organizirali Dan odprtih vrat čebelarstva. Otroci so skupaj s starši in vzgojiteljicami Vrtca Laško – enote Debro spoznavali čebelarsko dediščino z ogledom čebelnjaka, panjskih končnic, vrta medovitih rastlin in pokušino čebeljih dobrot. Prav posebno doživetje pa je bilo spoznavanje vliivanja izdelkov iz voska. Za spomin na druženje so si otroci s pomočjo čebelarja izdelali knjižno kazalko s čebelico, vilito iz čebeljega voska. Tudi pregovorov o čebelah ni manjkalo.

4. Imate v občini urejeno medovito, učno pot ali park z medovitimi rastlinami?

V občini Laško imamo urejenih 5 vrtov medovitih rastlin. Eden, osrednji, se nahaja v zdraviliškem parku, ostali štirje pa se nahajajo pri Čebelarstvu Blagotinšek v Jagočah, Čebelarstvu Šolar in Čebelarstvu Hren na Strmci ter pri čebelnjaku ob Turistični kmetiji Nemeč v Sedražu.

Vse rastline so označene z ličnimi informacijskimi tablicami, na katerih so navedene naslednje informacije: slovensko in latinsko ime rastline, čas cvetenja, barva cvetov ter stopnja medovitosti rastline. Dodane so tudi fotografije rastlin, saj so vrtovi na ogled skozi celo leto, tako da si lahko obiskovalci ustvarijo celotno podobo tudi v času, ko rastline ne cveto. Informacijskim tablicam ob medovitih rastlinah so dodane tudi večje table, na katerih so opisi čebelarstva in njenega pomena za ohranjanje naravne pestrosti ter o blagodejnosti čebeljih produktov za človekovo dobro počutje. Na tablah pri posameznih čebelarstvih izvemo med drugim o zgodovini čebelarstva in lektarstva, o začetnikih slovenskega čebelarstva in o najpomembnejših čebelah v slovenski kulturi.

Spoznajmo bogastvo čebelarstva dediščine

Informativne tablice ob rastlinah v medovitih vrtovih

V občini Laško smo pripravili tudi predlog povezave vseh vrtov medovitih rastlin, ki predstavlja nadaljevanje že izvedenega projekta Spoznajmo čebelarstvo dediščino. Predlog smo strnili v projekt, ki smo ga poimenovali **Po poti čebelice. Tematsko turistična pot, s predstavljenimi čebeljimi pašami**, na svoji trasi zajema ter primerno označuje in povezuje ponudnike zdrave in lokalno pridelane hrane ter čebelarje v skupno, zaokroženo ponudbo, hkrati pa vzpostavlja tudi nova prodajna mesta in s tem pripomore k pospeševanju prodaje, posredno v prihodnje tudi k novim delovnim mestom.

5. Ali v vaši občini na šolah delujejo čebelarški krožki? Ali kako medsebojno sodelujete?

V Občini Laško podpiramo izvajanje 5 čebelarških krožkov za različne starostne skupine na 4 osnovnih šolah. Krožkarji, mladi čebelarji, so svoje znanje in izkušnje izkazali na številnih tekmovanjih, tudi na zadnjem, XXXV. državnem srečanju in tekmovanju mladih čebelarjev, ki se je odvijalo 5. maja 2012 v Laškem, katerega se je udeležilo preko 400 otrok vseh starosti – tudi srednješolcev, ter okoli 100 čebelarških mentorjev in spremljevalcev.

Organizatorja sta bila Čebelarstva zveza Slovenije in OŠ Primoža Trubarja Laško (matična šola v Laškem in podružnična šola v Debru), Občina Laško pa je bila glavni pokrovitelj. K pokroviteljstvu prireditve so pristopili še številni drugi javni in zasebni subjekti v občini Laško, ki so s tem dokazali, da podpirajo razvoj čebelarstva. Čebelarsko društvo Laško je prevzelo koordinacijsko vlogo.

Mladi čebelarji so si ogledali tudi vrt medovitih rastlin ter naravne in kulturne zanimivosti Laškega.

XXXV. državno srečanje in tekmovanje mladih čebelarjev v Laškem

Voden ogled vrta medovitih rastlin v zdraviliškem parku

V Občini Laško se zavedamo neprecenljive vloge izkušenih čebelarjev – mentorjev čebelarskih krožkov, ki jo ti izvajajo pri izobraževanju velikega števila mladih potencialnih čebelarjev, ki bodo nadaljevali čebelarsko tradicijo. **Eden prvih šolskih čebelnjakov** je bil postavljen pri podružnični OŠ Šentrupert pri Laškem v letu 2011. Postavitev je sofinancirala Občina Laško, sam čebelnjak pa je bil doniran s strani Sklada, namenjenega za ohranjanje Kranjske sivke.

Otvoritev čebelnjaka pri podružnični OŠ v Šentrupertu pri Laškem

Zasaditev lipe ob čebelnjaku

V občini Laško se s čebelarsko tematiko aktivno vključujemo tudi v nacionalna projekta Turistične zveze Slovenije: **Z igro do prvih turističnih korakov** in **Turizmu pomaga lastna glava**.

6. Ali sodelujete z lokalnim čebelarškim društvom? Kako?

Občina Laško tradicionalno dobro sodeluje s Čebelarškim društvom Laško. Poleg do sedaj opisanega sodelovanja lahko izpostavimo tudi pomoč in sofinanciranje Občine Laško pri promocijskih aktivnostih ČD Laško in programov čebelarškega turizma na sejmi, prireditvah in v tiskanih medijih. Udeležujemo se raznih čebelarških dogodkov in prireditiv.

7. Ali sodeluje župan ali drugi občinski predstavnik na vseslovenski dobrodelni akciji Tradicionalni slovenski zajtrk in se pridruži otrokom v vrtcu pri zajtrku? Ali se to sodelovanje kaže še v kakšni drugi obliki?

K vseslovenski akcije čebelarjev, v sklopu katere obiskujejo vrtce in osnovne šole ter predstavljajo dejavnost čebelarstva in namen katere je osveščanje prebivalcev v skrbi za čisto okolje in pomenu ohranjanja čebel v naravi, smo pristopili tudi v Občini Laško.

Pokušina medu laških čebelarjev na tradicionalnem slovenskem zajtrku v Vrtcu Laško

Različne vrste medu laških čebelarjev

Predstavniki Čebelarškega društva Laško otrokom v vrtcu pokažejo, kako pridobivamo čebelje izdelke, predvsem med. S seboj prinesejo nekaj osnovne čebelarške opreme, otrokom pa je običajno najbolj zanimiva polna satnica medu. Medenemu zajtrku vedno prisostvuje tudi župan, ki skupaj z otroci prisluhne naukom čebelarških mojstrov. Otroci se naučijo, na kakšne načine se med uporablja, zakaj čebela piči, kaj storiti po piku in še mnoge druge zanimivosti. Med in medeni izdelki tako postanejo še bolj okusni in zanimivi kot po navadi.

Dogodek je vsakoletno spremljan tudi s strani novinarjev ter redno objavljan v lokalnem časopisu Laški Bilten. Več informacij: <http://www.lasko.si/content/view/620/lang.si/>

8. Ali objavljate v lokalnem glasilu in na spletu občine članke in obvestila na temo čebelarških dogodkov in aktivnosti na vašem območju?

Objave o čebelarških aktivnostih, dogodkih in prireditvah redno objavljamo v lokalnem časopisu Laški Bilten, prav tako pa so objavljeni tudi v mesečnih napovednikih prireditiv v Občini Laško, ki jih izdajamo v tiskani in e-obliki. Članki o čebelarških dogodkih in delovanju čebelarškega društva v Občini Laško so objavljeni tudi v časopisih Novi tednik in Večer. Več informacij o člankih v Laškem Biltenu: <http://www.lasko.si/content/view/63/106/lang.si/>

Članke in obvestila na temo čebelarških dogodkov in aktivnosti na območju laške občine objavljamo tudi na spletnih straneh Občine Laško: www.lasko.si, STIK-a, Centra za šport, turizem, informiranje in kulturo Laško: www.stik-lasko.si in na spletnih straneh Društva LAS Raznolikost podeželja: www.raznolikost-podezelja.si.

9. Ali občina kot svoja protokolarna darila uporablja čebelje pridelke in izdelke? Če je odgovor pozitiven, prosimo če jih navedete katere?

Občina Laško je v letu 2011 pristopila k oblikovanju protokolarnega darila, ki se sestoji iz medenega likerja Čebelarstva Šolar in štirih kozarcev z odtisnjanim grbom Občine Laško.

Protokolarno darilo Občine Laško – Županov medeni liker

Župan Občine Laško, Franc Zdolšek, aktiven podpornik čebelarstva

Svojim poslovnim partnerjem in obiskovalcem ob različnih prilikah s ponosom podarjamo tudi ostale čebelarke proizvode lokalnih čebelarjev.

V želji, da bi čebelarstvo čim bolj približali širši javnosti ter številnim turistom, imamo v TIC-u Laško na voljo velik izbor čebelarskih produktov, ki predstavljajo lepo darilo ali spominek na Laško.

10. Se v vaši občini na področju ohranjanja čebel in okolja ukvarjate še s kakšno aktivnostjo, ki je niste izpostavili v zgoraj naštetih vprašanjih?

Ob zaključku akcije Očistimo Slovenijo

Tudi v letošnjem letu se je Občina Laško udeležila čistilne akcije "Očistimo Slovenijo v enem dnevu 2012". Tako so v zadnjem mesecu potekale intenzivne priprave, sestanki in logistična organizacija celotne akcije. Občina Laško je v sklopu te akcije priskrbelo opremo (rokavice, vrečke, malica ...) za vse udeležence.

V soboto, 24. 3. 2012 se je zbralo na območju celotne občine skoraj 800 prostovoljcev in udeležencev - od najmlajših do starejših. Na akcijo so se odzvale vse krajevne skupnosti, vsa gasilska društva, vrtci, šole in Zavod za gozdove Slovenije, Krajevna enota Laško.

Čistilo se je praktično vse, od obrežij vodotokov, okolic šol, turističnih znamenitosti, cest, pohodnih poti, tudi večjih in težje dostopnih divjih odlagališč. Skupaj smo tako v enem dnevu, čeprav je potem pobiranje preostalih odpadkov potekalo še dva dni, očistili našo okolico za dobrih 90 ton raznoraznih odpadkov in tako razbremenili naravo okoli nas in očistili naše bivalno okolje ter kar je najbolj pomembno - vzgajali in dajali zgled našim najmlajšim.

V Občini Laško podpiramo in se aktivno udeležujemo tudi drugih čistilnih akcij in tako skrbimo, da je naše okolje čisto in zdravo.

Omeniti želimo tudi prvo mesto med zdraviliškimi kraji, ki ga je Laško doseglo na letošnjem tekmovanju v projektu Moja dežela – lepa in gostoljubna 2012.

Kontaktna oseba:

Edina Memić, svetovalka za gospodarstvo in kmetijstvo, Občina Laško
e- pošta: edina.memic@lasko.si, tel.: 03/ 733 87 36

Pri izdelavi prijave so sodelovali:

Občina Laško (Edina Memić), ČD Laško (Jože Blagotinšek, Franc Šolar) in STIK (Marina Bezgovšek)